

ORIGINAL

MINISTERIET FOR
FAMILIE- OG
FORBRUGERANLIGGENDER

Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

MODTAGET

14 OKT. 2004

12¹⁰

Den Centrale Indlevering

Udvalget for Fødevarer, Landbrug og
Fiskeri
FLF alm. del - Bilag 18
Offentlig

Ministersekretariatet
Stormgade 2-6
1470 København K
T 33 95 13 10
F 33 92 13 11

www.minff.dk

14-10-2004

- ./.
- Vedlagt fremsendes til udvalgets orientering orienterende notat til Folketingets Europaudvalg om anvendelse af forordning 1829/2003 om genetisk modificerede fødevarer og foderstoffer.

Med venlig hilsen

Jakob Jensen

Fødevarestyrelsen og Plantedirektoratet

12. oktober 2004
FA4/HBO/LXKO/IGA
SFG/GIR
J.nr.: 2004-20-221-01159 og
PD 2124-22

Orienterende Notat til Folketingets Europaudvalg
om
anvendelse af forordning 1829/2003 om genetisk modificerede fødevarer og
foderstoffer

Resume

Gennemførelsen af Forordning 1829/2003 om genetisk modificerede fødevarer og foderstoffer indebærer, at fødevarer og foderstoffer, der er omfattet af forordningens anvendelsesområde, fra den 18. april 2004 skal godkendes og mærkes, inden de kan markedsføres. Produkter, der er markedsført inden 18. april 2004, skal notificeres overfor Kommissionen inden 18. oktober 2004, hvis de fortsat ønskes markedsført i EU. I forbindelse med vedtagelsen i Rådet blev der afgivet en fælles erklæring om, at status for fødevarer, som er produceret ved fermentering med brug af genetisk modificerede mikroorganismer, der ikke forekommer i det færdige produkt, skal afklares inden 7. november 2005. Erklæringen blev afgivet som følge af et spørgsmål herom rejst af Belgien.

Anvendelsesområdet for fødevaredelen af forordning 1829/2003 er fødevarer og fødevaringredienser, som i sig selv er, som indeholder eller som er fremstillet af en GMO, inklusive GMO-baserede tilsætningsstoffer og aromaer. For foder er anvendelsesområdet GMO'er til foderbrug samt foderstoffer, der består af, indeholder eller er fremstillet af GMO'er, inklusiv tilsætningsstoffer til foder, der er fremstillet af GMO. Forordningen omfatter ikke tekniske hjælpestoffer. Desuden er animalske produkter som kød, mælk og æg fra dyr, der har fået genetisk modificeret foder, ikke omfattet.

Den aktuelle situation

Fødevestyrelsen og Plantedirektoratet har fortolket forordning 1829/2003 således, at de produkter, der er omtalt i Kommissionens og Rådets fælles erklæring er omfattet af forordningen, indtil nærmere afklaring har fundet sted. Fermenterede produkter¹, der således efter dansk tolkning er omfattet af forordningen, kan f.eks. være et tilsætningsstof som B₂-vitamin, der fremstilles ved hjælp af genetisk modificerede mikroorganismer. Osteløbe, der er fremstillet af genetisk modificerede mikroorganismer, men anvendes som teknisk hjælpestof under produktionen af en fødevare, er derimod ikke omfattet.

Den danske tolkning fremgår af de vejledninger til forordning 1829/2003, som er udarbejdet på fødevarerområdet og foderstofområdet, og som også er sendt til Kommissionen.

På grund af uens tolkning blandt medlemsstaterne af status for denne type produkter, blev problemstillingen på grundlag af et mundtligt oplæg fra Kommissionen drøftet på møde i Den Stående Komité for Fødevarekæden og Dyresundhed, sektionen for GM fødevarer og foder, den 24. september 2004.

Kommissionen foreslog på mødet, at fødevarer og foder, herunder ingredienser inklusiv tilsætningsstoffer, aromaer og vitaminer, fremstillet ved fermentering med genetisk modificerede mikroorganismer, som ikke er tilstede i det færdige produkt, betragtes som værende udenfor forordningens anvendelsesområde, indtil der er sket en endelig afklaring af deres status senest 7. november 2005. Kommissionen oplyste, at man på fødevarerområdet arbejder på en revision af tilsætningsstoffdirektivet samt et nyt forslag om enzymer, og at man i den anledning også vil gennemføre en risikovurdering af genetisk modificerede mikroorganismer.

¹ Ved fermenterede produkter forstås fødevarer eller fødevarer ingredienser/foder eller foderingredienser, der er fremstillet ved hjælp af mikroorganismer.

På mødet i Den Stående Komité tilkendegav flertallet af medlemsstater, bortset fra Tyskland og Danmark, der forbeholdt sig sin stilling, at de kunne tilslutte sig den anvendelse, som Kommissionen foreslog, indtil der senest 7. november 2005 er taget endelig stilling til spørgsmålet.

I henhold til artikel 3, stk. 2, og artikel 15, stk. 2, i Forordning 1829/2003 kan spørgsmålet om, hvorvidt en fødevarer type eller fodertype er omfattet af forordningens anvendelsesområde, afgøres efter komiteprocedure. En sådan formel komiteprocedure har ikke fundet sted, hvilket Danmark har gjort Kommissionen opmærksom på. Danmark har desuden bedt Kommissionen afklare tvivlsspørgsmålet hurtigst muligt og før november 2005.

Dansk stillingtagen

Fermenteringsteknologien finder bred anvendelse i fødevarerindustrien, og i Danmark anvender blandt andre Novozymes, Danisco og Chr. Hansen A/S genetisk modificerede mikroorganismer i forbindelse med fermentering.

Hvis Danmark afviser at tilslutte sig den anvendelse, som Kommissionen og flertallet lægger til grund, vil det betyde, at forordningen ikke administreres ens i medlemsstaterne, hvilket vil være konkurrenceforvridende for dansk industri.

Såfremt Danmark vælger at følge samme praksis som flertallet af de øvrige medlemsstater, vil situationen vedrørende de pågældende produkter i Danmark være uændret i forhold til situationen før gennemførelsen af forordning 1829/2003. Produkter, fremstillet ved fermentering med genetisk modificerede mikroorganismer, er blevet markedsført i Danmark i flere år før de nye GMO regler trådte i kraft. Der er endnu ikke blevet notificeret produkter efter GMO reglerne, da industrien afventer en afklaring af deres status. Fristen er som tidligere nævnt 18. oktober 2004.

Den foreslåede anvendelse af forordning 1829/2003 vil således ikke have indflydelse på beskyttelsesniveauet.

Det skal bemærkes, at enzymer, der anvendes i fødevareproduktionen, uanset om de er fremstillet ved hjælp af genmodificerede mikroorganismer eller ej, allerede i dag er underkastet en national risikovurdering. Tilsvarende skal tilsætningsstoffer og vitaminer, der anvendes i fødevarer, opfylde kravene i de specifikationer, der er fastsat i EU.

På foderstofområdet er enzymer tilsætningsstoffer, og skal godkendes på samme måde som andre tilsætningsstoffer. Enzymer godkendes med et specifikt nummer, som i praksis knytter enzymet til en bestemt fabrikant og dermed fremstillingsmåden. For andre tilsætningsstoffer, for eksempel vitaminer og aminosyrer, vil godkendelsen gælde stoffet og ikke tage hensyn til ændrede fremstillingsmetoder.

Danmark vil på den baggrund følge samme praksis som de øvrige medlemslande. Det vil sige, at

- a) fødevarer og foder, herunder ingredienser som fx tilsætningsstoffer, aromaer og vitaminer, fremstillet ved fermentering med genetisk modificerede mikroorganismer, som ikke er til stede i det færdige produkt, betragtes som værende uden for forordningens anvendelsesområde, indtil der er sket en endelig afklaring af de fermenterede produkters status senest 7. november 2005
- b) fødevarer og foder, herunder ingredienser som fx tilsætningsstoffer, aromaer og vitaminer, fremstillet ved fermentering med genetisk modificerede mikroorganismer, som er tilstede i det færdige produkt, hvad enten de er levende eller ej, betragtes som værende inden for forordningens anvendelsesområde.

Det er en forudsætning, at der sker en endelig afklaring af de pågældende produkters status hurtigst muligt og senest den 7. november 2005.